

1

SULKHAN-SABA ORBELIANI TEACHING UNIVERSITY
FACULTY OF BUSINESS

International Scientific Conference

**FORMATION OF MODERN ECONOMIC AREA:
BENEFITS, RISKS, IMPLEMENTATION MECHANISMS**

April 29, 2016

Proceedings of the Conference

Part II

Tbilisi – 2016

Organising Committee

Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business, Sulkhani-Saba Orbeliani Teaching University (SABAUNI), Georgia.
Ekaterine Natsvlshvili	Ph.D. Professor of Management, Sulkhani-Saba Orbeliani Teaching University, Director at the European Center of Law, Economic and Management, Tbilisi, Georgia.
Andrzej Pawlik	Dr hab., profesor nadzwyczajny, Kierownik Zakład Przedsiębiorczości i Innowacji, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska.
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine.
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova.
Fitim Deari	Ph.D, Assistant Professor in Finance and Accounting, South East European University, Tetovo, Republic of Macedonia.
Kostyantyn Shaposhnykov	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea research Institute of Economy and Innovation, Ukraine.
Lina Pieliene	Associate professor of Marketing, Dr. of Economics, Department of Marketing, Vytautas Magnus University, Lithuania.
Jan Žukovskis	Associate Prof., Dr. of Economics, Head of Business and Rural Development Management Institute, Aleksandras Stulginskis University, Kaunas, Lithuania.
Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Universität Leipzig, Germany.
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.

International Scientific Conference Formation of Modern Economic Area: Benefits, Risks, Implementation Mechanisms: Conference Proceedings, Part II, April 29, 2016. Tbilisi: SSOTU. 308 pages.

CONTENTS

ECONOMIC THEORY AND NOBELELOGY: RECENT ADVANCES

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД ФІНАНСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ Бенедисюк Д. І., Голубка С. М.....	1
КОРУПЦІЯ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ФАКТОР ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ П'ясецька-Устич С. В.....	3
SYNERGETICS – AN ALTERNATIVE METHOD OF RESEARCH OF ECONOMIC SYSTEMS Sesadze N., Sesadze V.....	7

THE WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS: THE DEVELOPMENT AND MAINTENANCE OF ECONOMIC SAFETY

KEY ASPECTS OF PUBLIC PROMOTING INNOVATION POLICY Babych T. O.....	11
ECONOMIC POLICY IN DOLLARIZED ECONOMIES Bodrova N. E., PhD	13
ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ Бондар Ю. А., Легінькова Н. І.....	16
УКРАЇНА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ Бунтова Н. В.....	19
COMPARATIVE ANALISIS OF THE ECONOMIES OF ROMANIA AND BULGARIA BEING MEMBERS OF THE EUROPEAN UNION Vierochkina M. O., Krasnikova N. O.	21
СУЧАСНИЙ «ТІНЬОВИЙ БАНКІНГ»: ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ І КОНТРОЛЮ Волга В. О., Ступницький О. І.	24
ПЕРСПЕКТИВИ І ЗАГРОЗИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ Жалба І. О., Бозуленко О. Ю.	28
КОНЦЕПЦІЯ БЕЗОПАСНОСТІ ТРАНСГРАНИЧНОГО ЕКОНОМІЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА ЄВРОРЕГІОНОВ В УСЛОВИЯХ РАСШИРЕНИЯ ЕС Коваленко С. И.....	31
ІННОВАЦІЙНІ ДОМІНАНТИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Коваленко Ю. О.....	34

DEMOGRAPHICS, ECONOMICS AND SOCIAL POLICY IN THE CONDITIONS OF THE LABOR MARKET INTERNATIONALIZATION

РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СЕРЕДЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ Ігнатенко Т. С.	203
ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ І ЗАХОДІВ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ Клокар О. О.	207
ИННОВАЦИИ НА РЫНКЕ ТРУДА УКРАИНЫ Кравченко Е. А.	209
НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ Кравська Г. О., Дяконенко О. І.	212
STANDARD OF LIVING AS A SOCIO-ECONOMIC CATEGORY Metreveli Sh., Kajaia T.	215

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT: NATIONAL CHARACTERISTICS AND GLOBAL TRENDS

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Томчук В. В.	220
ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПРОЦЕСУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ Тополенко Н. М., Мартинюк О. М.	223
ACCOUNTING AND INFORMATION SUPPORT OF ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE Номовіj С. М.	226
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ Царук Н. Г.	228
ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В НЕГОСУДАРСТВЕННЫХ ПЕНСИОННЫХ ФОНДАХ В УКРАИНЕ Цыбульник М. А.	231
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Черненко К. В.	235
РЕГУЛЮВАННЯ І КОМУНІКАТИВНІТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ Ямборко Г. А.	236

FINANCE, INSURANCE AND EXCHANGE BUSINESS: INNOVATION AND INVESTMENT STRATEGIES

БІРЖОВИЙ РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ:

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Псхота А. В., Леонов Д. А. 240

ЕВОЛЮЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Підгірна В. С. 243

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ БАНКОСТРАХУВАННЯ

Русул Л. В. 246

THE ROLE OF BUSINESS VALUATION IN STRATEGIC PLANNING

OF COMPANY'S ACTIVITY

Svistun L. A. 249

ДІАГНОСТИКА СТАНУ ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ

ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Середа О. О. 253

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОННОГО СТРАХУВАННЯ

Косова Т. Д., Слободянюк О. В. 256

ФИНАНСОВЫЕ АСПЕКТЫ ПОВЕДЕНИЕ ДОМОХОЗЯЙСТВ

Таран А. Д. 259

ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ РОЗВИТКУ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

Тулай О. І. 262

ОБМІН ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА АКТИВИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ

НАПРЯМ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Федорович І. М. 266

ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ

ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Шевченко А. М. 269

ВЗАЄМОДІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

З МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ

Щеглюк М. С. 271

АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ

ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Юрій Е. О. 273

STRATEGY AND TACTICS OF THE AGRARIAN SECTOR'S STATE

FINANCIAL POLICY

Yatsuh O. O. 276

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT: NATIONAL CHARACTERISTICS AND GLOBAL TRENDS

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Томчук В. В., к.е.н., економіст

ТОВ «Вінницька Промислова Компанія»

м. Вінниця, Україна

Сучасний стан ринкових відносин в Україні супроводжується постійним кругооборотом коштів як у масштабах економіки країни, так і в межах окремого аграрного підприємства. Грошові потоки охоплюють всі господарські процеси у середині підприємства та пов'язують його із зовнішнім середовищем, тому важко передбачити перебої у інтенсивності, обсязі, напрямі їхнього руху, що може призвести до порушення функціонування всіх структурних підрозділів аграрного підприємства, вплинути на діяльність роботи в поточному і довгостроковому періодах, спричинити зниження рівня прибутковості й платоспроможності, ліквідності, ділової активності та погіршити фінансовий стан. Ефективність контролю грошових потоків у значній мірі залежать від повноти і якості його інформаційного забезпечення.

Інформаційне забезпечення контролю – формування та оперативне надання якісної та повної інформації, необхідної для прийняття ефективних рішень щодо руху грошових потоків на всіх етапах господарської діяльності кожного структурного підрозділу і підприємства в цілому.

До складу інформаційного забезпечення контролю грошових потоків має входити сукупність інформації щодо обліку, аналізу і планування грошових коштів у процесі підприємства, сукупність метаданих (структуровані дані, що представляють собою характеристики описуваних сутностей для цілей їх ідентифікації, пошуку, оцінки, управління ними), необхідних для проведення контролю, і програмні засоби для пошуку, систематизації та обробки інформації.

Вважаємо, інформаційне забезпечення контролю грошових потоків призначене для виконання таких основних функцій:

- контрольна – виявлення відхилень на основі облікових і планових даних грошових із використанням математичних методів, інформаційних технологій, комп'ютерних засобів;
- інформаційна – забезпечення достовірною і достатньою інформацією про стан грошових потоків управлінського персоналу на всіх рівнях ієрархічної системи управління підприємства у відповідності до їх функціональних повноважень;

- інтеграційна – наповнення і систематизація інформаційних масивів для виконання комплексу задач контролю грошових потоків на різних рівнях ієрархії системи управління підприємством.

Порядок формування інформаційного забезпечення значною мірою визначається особливостями організаційної структури підприємства, специфікою виробництва і технологій.

У науковій літературі виділяють три рівні збору, обробки і накопичення інформації щодо господарської діяльності підприємства [3]:

- рівень перший – так званий низовий рівень (різного роду виробничі відділи, склади). На даному рівні відбувається збір первинних документів з обліку матеріалів на складі, готової продукції, виробітку робітників та ін.;

- рівень другий – загальногосподарський рівень (допоміжні підрозділи, відділи, служби і т.д.). Тут відбувається збір інформації стосовно обліку фінансово-розрахункових операцій, матеріальних цінностей, основних засобів, обліку праці та заробітної плати тощо;

- рівень третій – рівень зведеного обліку (бухгалтерія). На цьому рівні відбувається групування і узагальнення інформації, зібраної на попередніх двох рівнях.

Автором запропоновано рівні використання інформації (рис. 1), які є важливим моментом формування інформаційних потоків з контролю грошових потоків на сільськогосподарському підприємстві.

Вважаємо, що побудова інформаційного забезпечення контролю грошових потоків потребує комплексного врахування особливостей взаємодії структурних складових інформаційної системи; інформаційних технологій реалізації методів обробки інформації; функціональних можливостей технічних засобів.

Для врахування всіх потреб щодо інформації про контроль грошових потоків важливо при створенні інформаційного забезпечення визначити перелік потенційних користувачів та їх інформаційних потреб. На нашу думку, найбільш повніша класифікація таких користувачів наведена у [2].

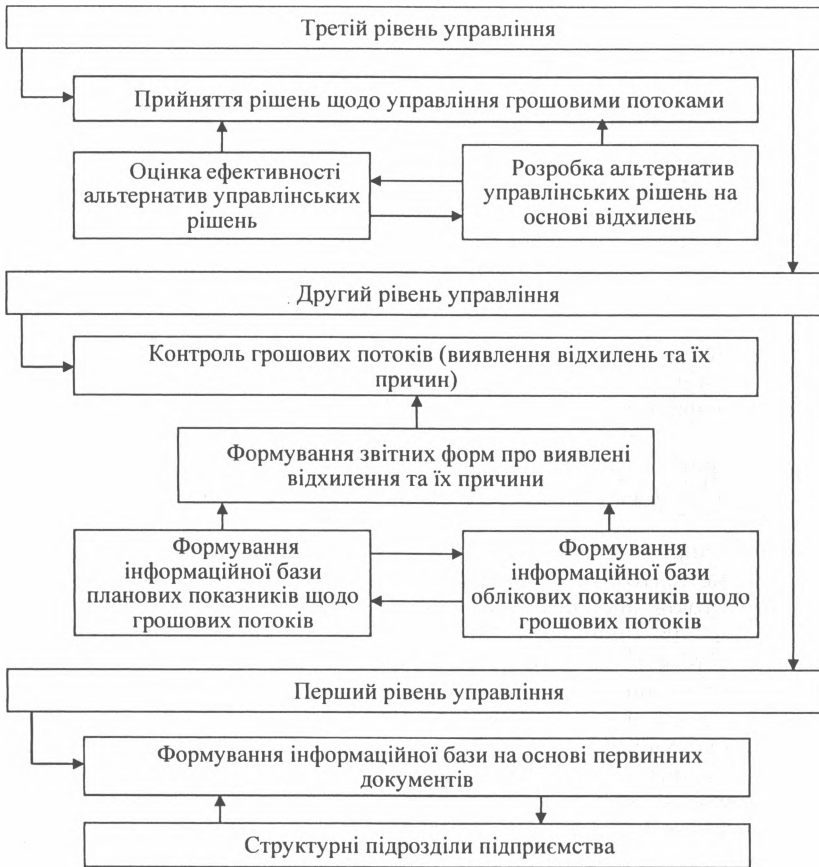
Автор поділяє користувачів на дві групи: зовнішні та внутрішні. До внутрішніх користувачів інформацією про грошові потоки належать:

- власники (засновники) суб'єктів господарювання;
- управлінський персонал (зокрема керівники вищої ланки управління, менеджери різних напрямів, керівники підрозділів);
- аналітики підприємства;
- трудовий колектив (працівники) підприємства.

Зовнішніх користувачів інформацією щодо грошових потоків поділяємо на дві підгрупи:

- перша підгрупа включає користувачів без фінансового інтересу – органи державної статистики, судові органи та аудиторські фірми;
- друга підгрупа – користувачі з прямим фінансовим інтересом – акціонери, інвестори, податкова, банки та інші кредитні установи, замовники, посередники [1, 2].

Рис. 1. Рівні формування інформаційного забезпечення контролю грошових потоків аграрних підприємств

Отже, формування інформаційного забезпечення контролю грошових потоків аграрних підприємств забезпечить повноту обробки облікових і контрольних даних, надання достовірної та миттєвої інформації про стан розрахунків, проведення попереднього економічного аналізу, що сприятиме зростанню ефективності господарської діяльності аграрного підприємства та дозволить покращити конкурентоспроможність у ринковому середовищі.

Література:

1. Вареник В. М. Інформатизація управління грошовими потоками на макрота мікрорівні [Електронний ресурс] / В. М. Вареник // Європейський вектор економічного розвитку. – 2013. – № 2. – С. 55–64. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ever_2013_2_7.pdf.

2. Гуцайлюк З. В. Інформаційна система бухгалтерського обліку в управлінні промисловим підприємством: рівні формування та напрямки використання / З. В. Гуцайлюк, Р. І. Мачуга // Вісн. ЖДТУ. – 2010. – № 3. – С. 70–74.

3. Мачуга Р. І. Інформаційна система бухгалтерського обліку в управлінні підприємствами харчової промисловості : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності) / Р. І. Мачуга. – Т Тернопільський національний економічний ун-т. – Т., 2009. – 20 с.

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПРОЦЕСУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

**Тополенко Н. М., к.держ.упр.,
доцент кафедри**

*Університет митної справи та фінансів
м. Дніпропетровськ, Україна*

Мартинюк О. М., студент

*Університет митної справи та фінансів
м. Дніпропетровськ, Україна*

В сучасних умовах Україна здійснює активне реформування національної економіки в цілому, в тому числі у сфері державних закупівель. Державні закупівлі становлять значну частину державних витрат, що здійснюються органами державної влади та органами місцевого самоврядування на забезпечення суспільних потреб і власної діяльності.

Відповідні правила та процедури здійснення державних закупівель сприяють забезпеченню нашого суспільства товарами, роботами та послугами належної якості й достатньої кількості вчасно та на прийнятних договірних відносинах.

Механізм здійснення процедур державних закупівель повинен бути одним із ключових елементів управління державними фінансами, і ґрунтуватися на засадах добросовісної конкуренції, прозорості й відкритості, недискримінації учасників, об'єктивності та неупередженості оцінки пропозицій конкурсних торгів, разом із цим, запобігати проявам корупції в цій сфері.

Витрати бюджетних коштів під час здійснення державних закупівель завжди були гострою суспільно-політичною проблемою в Україні. Так, під час проведення Рахунковою палатою 38 контрольних заходів у 2014-2015 роках виявлено порушень у сфері державних закупівель на загальну суму 845 948,46 тис. гривень. Слід зазначити, що основною причиною таких порушень було недотримання розпорядниками бюджетних коштів вимог законодавства щодо здійснення державних закупівель на всіх